

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024 | ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Η Ακτινογραφία της Αποχής

Συγκριτική έρευνα σε ψηφίσαντες και απέχοντες
των Εθνικών Εκλογών Ιουνίου 2023

Παρουσίαση κύριων ευρημάτων
23 Οκτωβρίου 2024

■■■ HEINRICH BÖLL STIFTUNG
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

 KAPA RESEARCH

Ταυτότητα έρευνας

Επωνυμία εταιρείας	ΚΑΠΑ RESEARCH	Αρ. Μητρ.: 5
Αναθέτης	Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ - Θεσσαλονίκη	
Είδος έρευνας	Πανελλαδική ποσοτική έρευνα κοινής γνώμης	
Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά δείγματος	Άνδρες και γυναίκες, 17 ετών και άνω, ψηφίσαντες και απέχοντες στις Εθνικές Εκλογές Ιουνίου 2023	
Μέγεθος δείγματος/ γεωγραφική κάλυψη	1450 άτομα στις 13 περιφέρειες της χώρας (ψηφίσαντες: 850, απέχοντες: 600)	
Χρονικό διάστημα συλλογής στοιχείων	3 - 17 Ιουλίου 2024	
Μέθοδος δειγματοληψίας / Σταθμίσεις	Πολυσταδιακή δειγματοληψία με χρήση ραοτα ως προς το φύλο, την ηλικία και την περιφέρεια κατοικίας, βάσει της απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ του 2021. Στο συνολικό δείγμα (N=1450) τα αποτελέσματα έχουν σταθμιστεί με βάση το φύλο και την ηλικία. Επιπλέον, στο δείγμα ψηφισάντων (n=850) τα αποτελέσματα έχουν σταθμιστεί με βάση την ψήφο στις Εθνικές Εκλογές του Ιουνίου 2023	
Μέθοδος συλλογής στοιχείων	Η συλλογή των στοιχείων έγινε με μεικτή μέθοδο τηλεφωνικών (581 άτομα μέσω CATI) και διαδικτυακών συνεντεύξεων (869 μέσω CAWI) σε μέλη του panel της Κάπα Research. Για την τηλεφωνική έρευνα εργάστηκαν 22 ερευνητές και 2 επόπτες	
Σφάλμα / στρογγυλοποίηση	Μέγιστο σφάλμα 3% σε διάστημα εμπιστοσύνης 95%. Τα αποτελέσματα (%) παρουσιάζονται με στρογγυλοποίηση στη μονάδα και ορισμένες απαντήσεις ενδέχεται να μην αθροίζουν στο 100%	
Η Κάπα Research	Είναι μέλος του ΣΕΔΕΑ και τηρεί τους κώδικες δεοντολογίας της ESOMAR για τη διεξαγωγή και δημοσιοποίηση ερευνών κοινής γνώμης	

Βασικά ερευνητικά ερωτήματα

Έρευνα: Η ακτινογραφία της αποχής

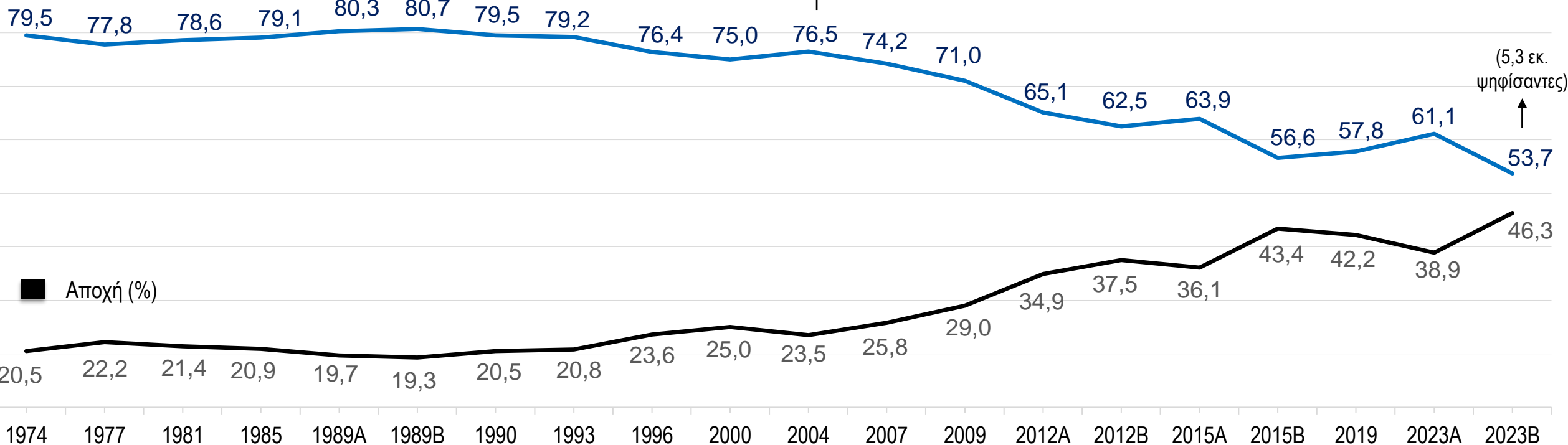
- 1** Τι οδηγεί ένα μεγάλο μέρος του εκλογικού σώματος στην αποχή από τις Εθνικές Εκλογές;
- 2** Ποιες είναι οι βασικές διαφορές ανάμεσα σε εκείνους που ψηφίζουν και σε εκείνους που απέχουν;
- 3** Ποιες είναι οι εκτιμήσεις των πολιτών για το τι πρέπει να αλλάξει ώστε να αυξηθεί η συμμετοχή στις εκλογές;

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ΑΠΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ 1974-2023

Επίσημα αποτελέσματα

Πηγή: Υπ. Εσωτερικών

■ Συμμετοχή (%)

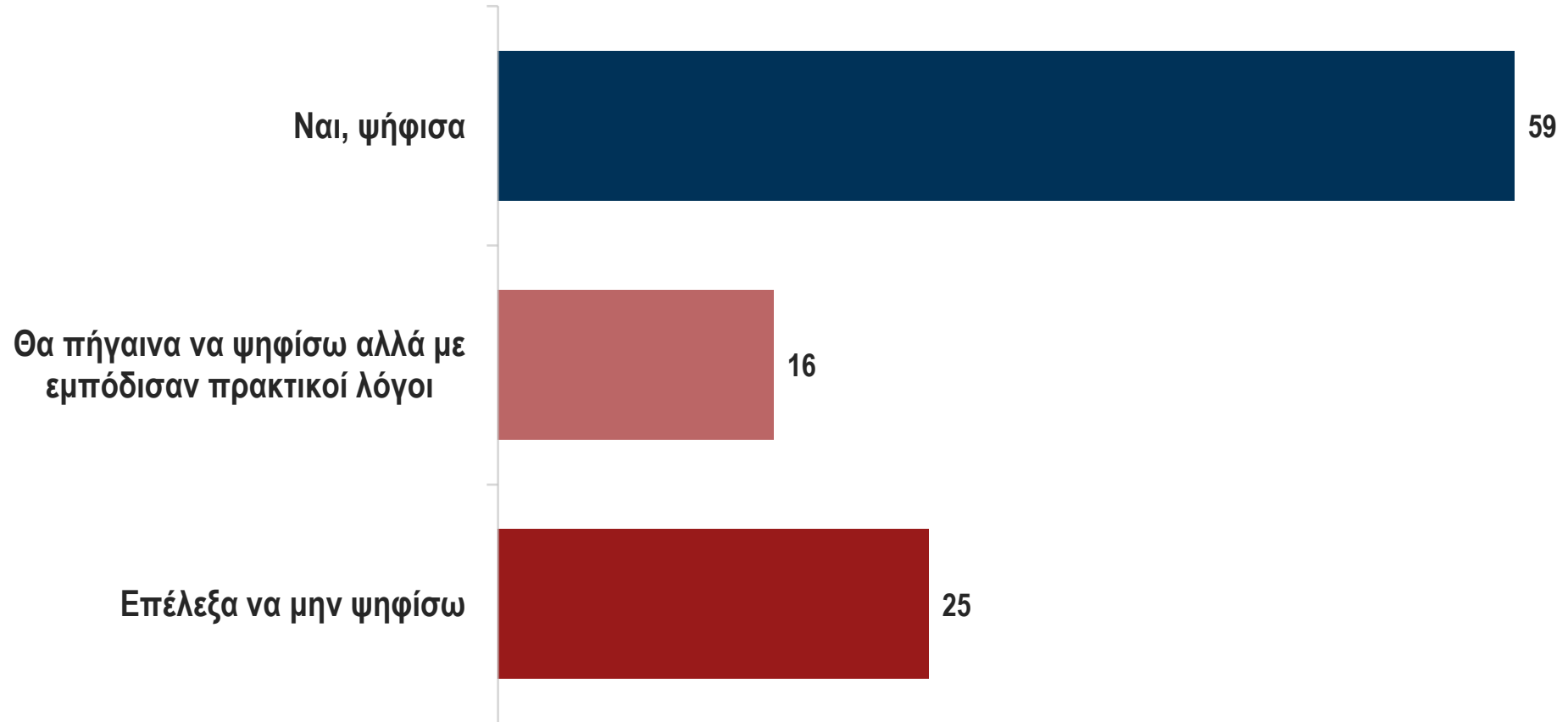
ΕΝΟΤΗΤΑ 1: βασική ερώτηση-φίλτρο: Συμμετοχή / Αποχή

- Συμμετοχή ή αποχή στις Εθνικές Εκλογές Ιουνίου 2023
- Αποχή για πρακτικούς λόγους
- Διαφοροποιήσεις στα δημογραφικά χαρακτηριστικά

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ/ΑΠΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

Εσείς ψηφίσατε στις τελευταίες Εθνικές Εκλογές πέρυσι τον Ιούνιο του 2023;

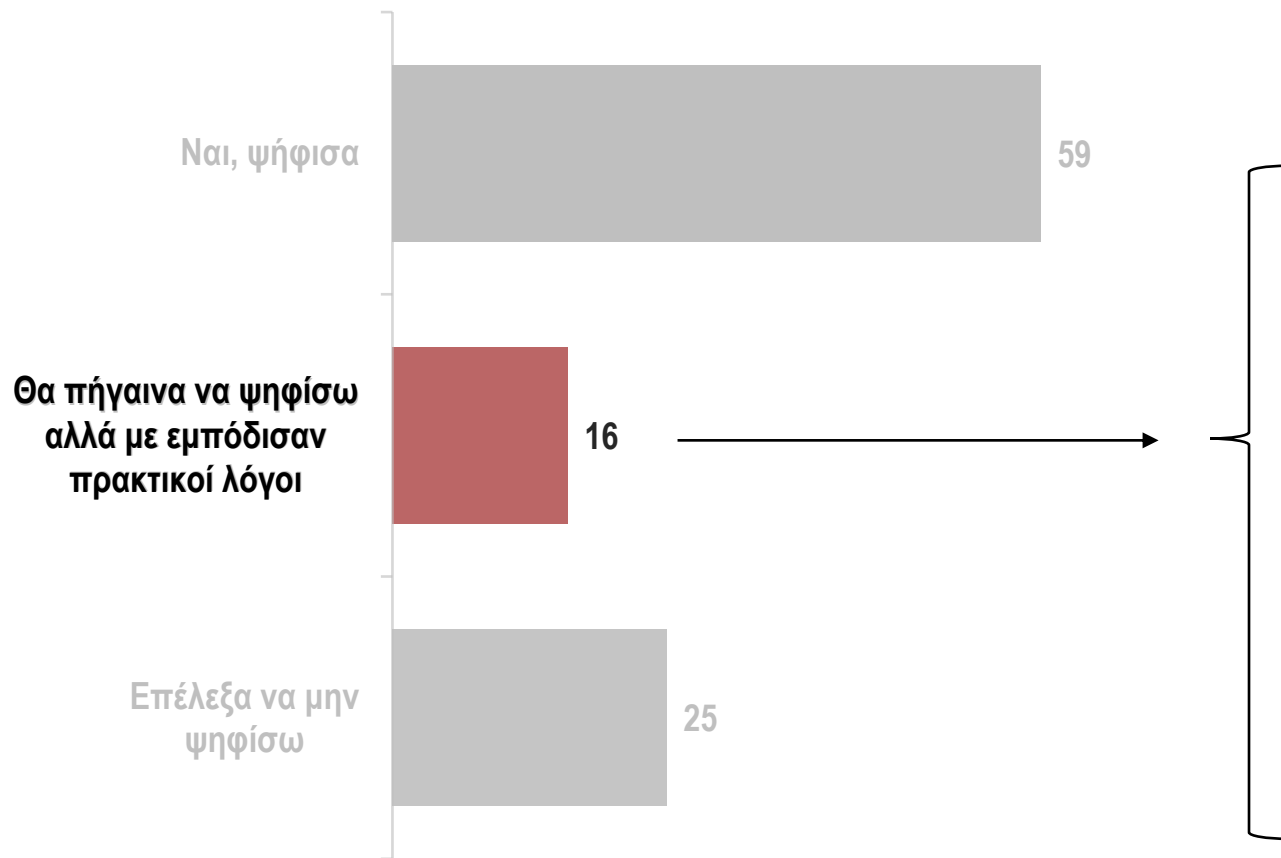
ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (N=1450)

ΑΠΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΙΟΥΝΙΟΥ 2023 **ΓΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ**

Εσείς ψηφίσατε στις τελευταίες Εθνικές Εκλογές πέρυσι τον Ιούνιο του 2023;

ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ (N=1450)

ΒΑΣΗ: Όσοι δεν ψήφισαν για πρακτικούς λόγους (16%)

Τι σας εμπόδισε να ψηφίσετε στις τελευταίες εθνικές εκλογές του Ιουνίου 2023;

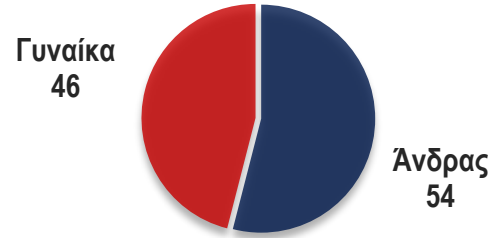

ΨΗΦΙΣΑΝΤΕΣ vs ΑΠΕΧΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΛΟΓΗ: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

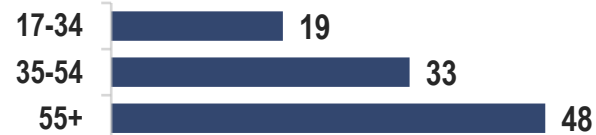
Φύλο – Ηλικία – Εκπαίδευση – Κοινωνική τάξη – Οικονομική κατάσταση

Ψήφισαν

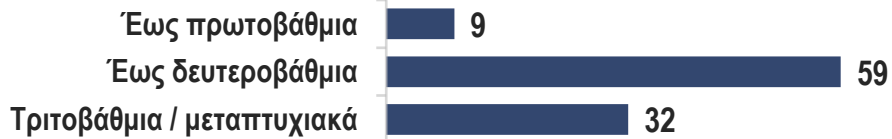
Φύλο

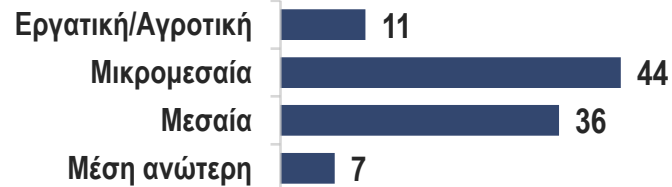
Ηλικία

Επίπεδο εκπαίδευσης

Κοινωνική τάξη

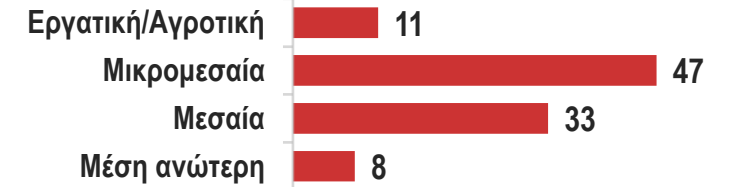
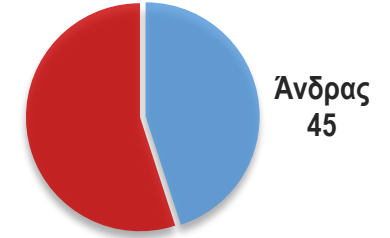

Οικονομική κατάσταση

Απείχαν συνειδητά

Γυναίκα

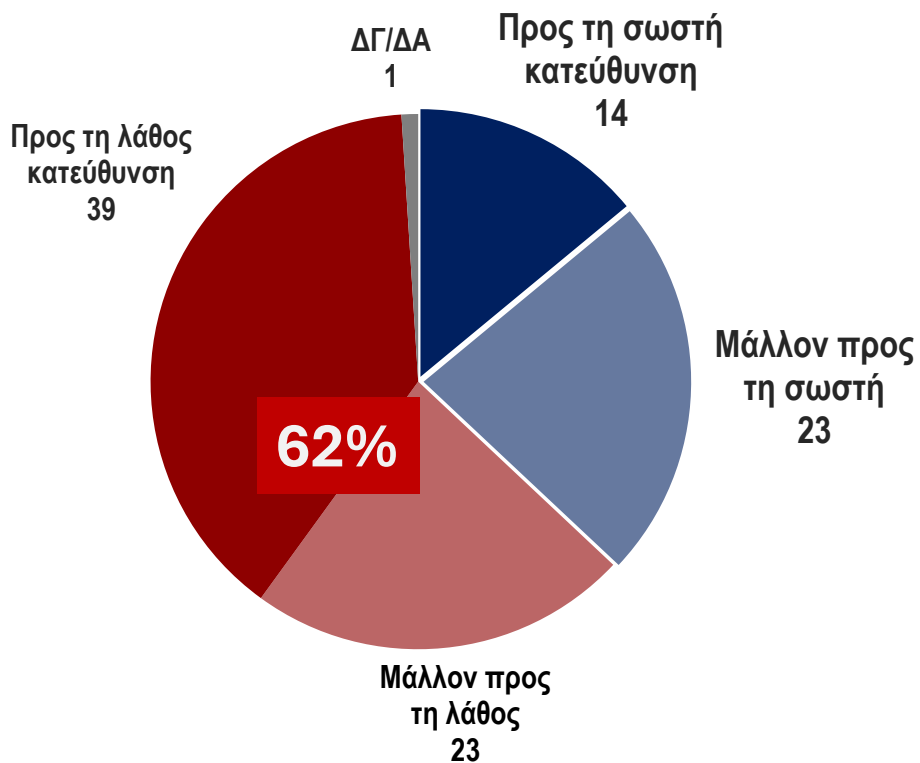
ΕΝΟΤΗΤΑ 2: Η εικόνα για την κατάσταση της χώρας

- Η κατεύθυνση της χώρας
- Σημαντικά προβλήματα

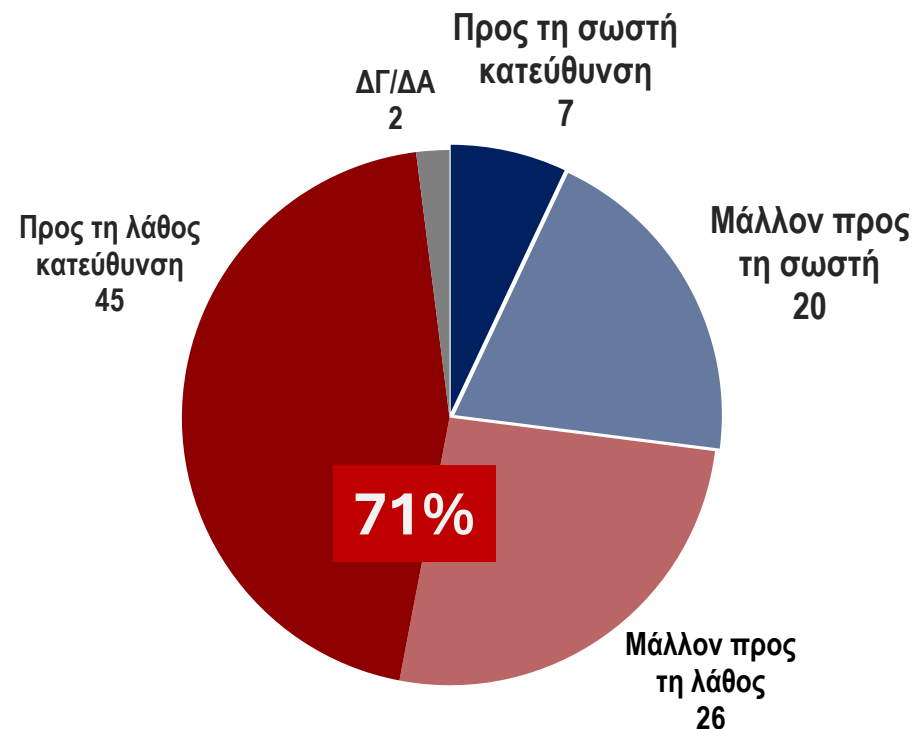
ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Γενικότερα, πώς κρίνετε την πορεία της χώρας μας; Θα λέγατε ότι κινείται προς τη σωστή ή προς τη λάθος κατεύθυνση;

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

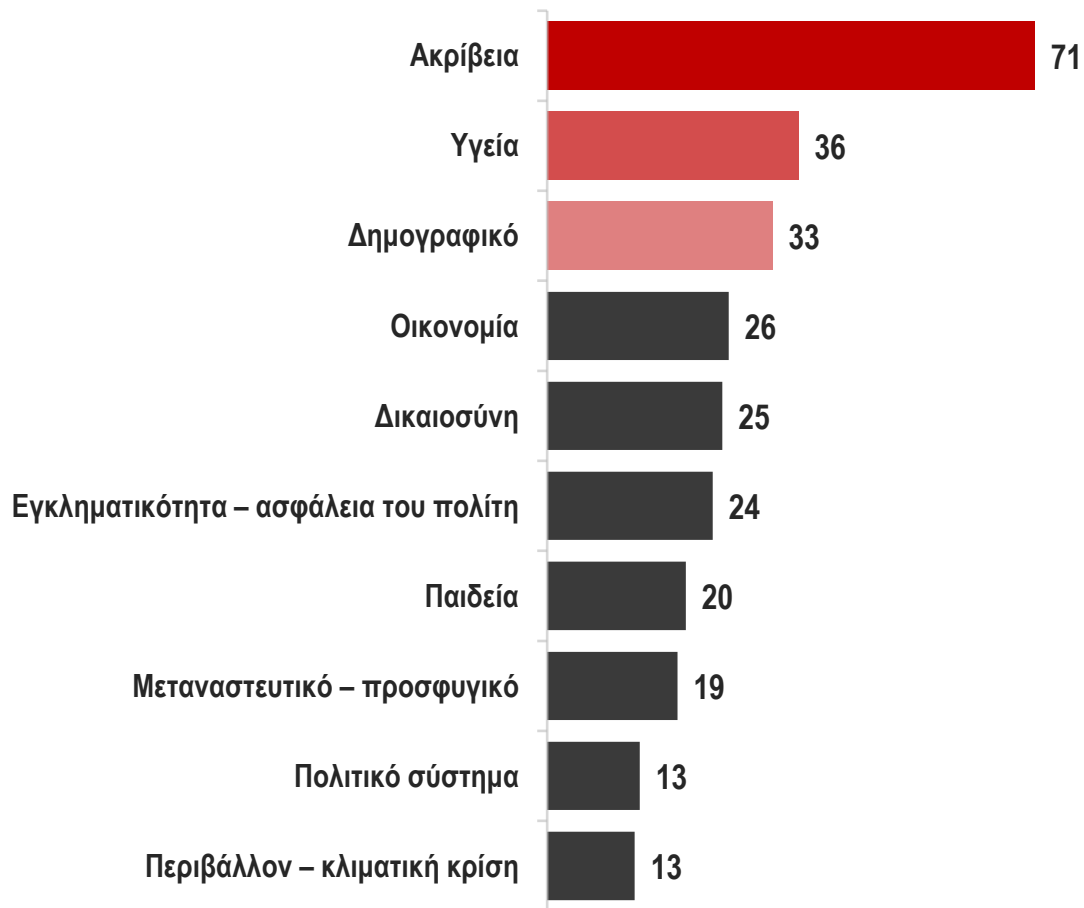

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ (ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ)

Κατά τη γνώμη σας, σε ποιον ή ποιους τομείς από τους παρακάτω εντοπίζονται τα μεγαλύτερα προβλήματα της χώρας μας σήμερα;

ΕΩΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ψήφισαν

Απέχχαν συνειδητά

ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Και σε διεθνές επίπεδο, ποιος ή ποιοι τομείς από τους παρακάτω είναι οι σημαντικότεροι για τη χώρα μας σήμερα;

ΕΩΣ 2 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

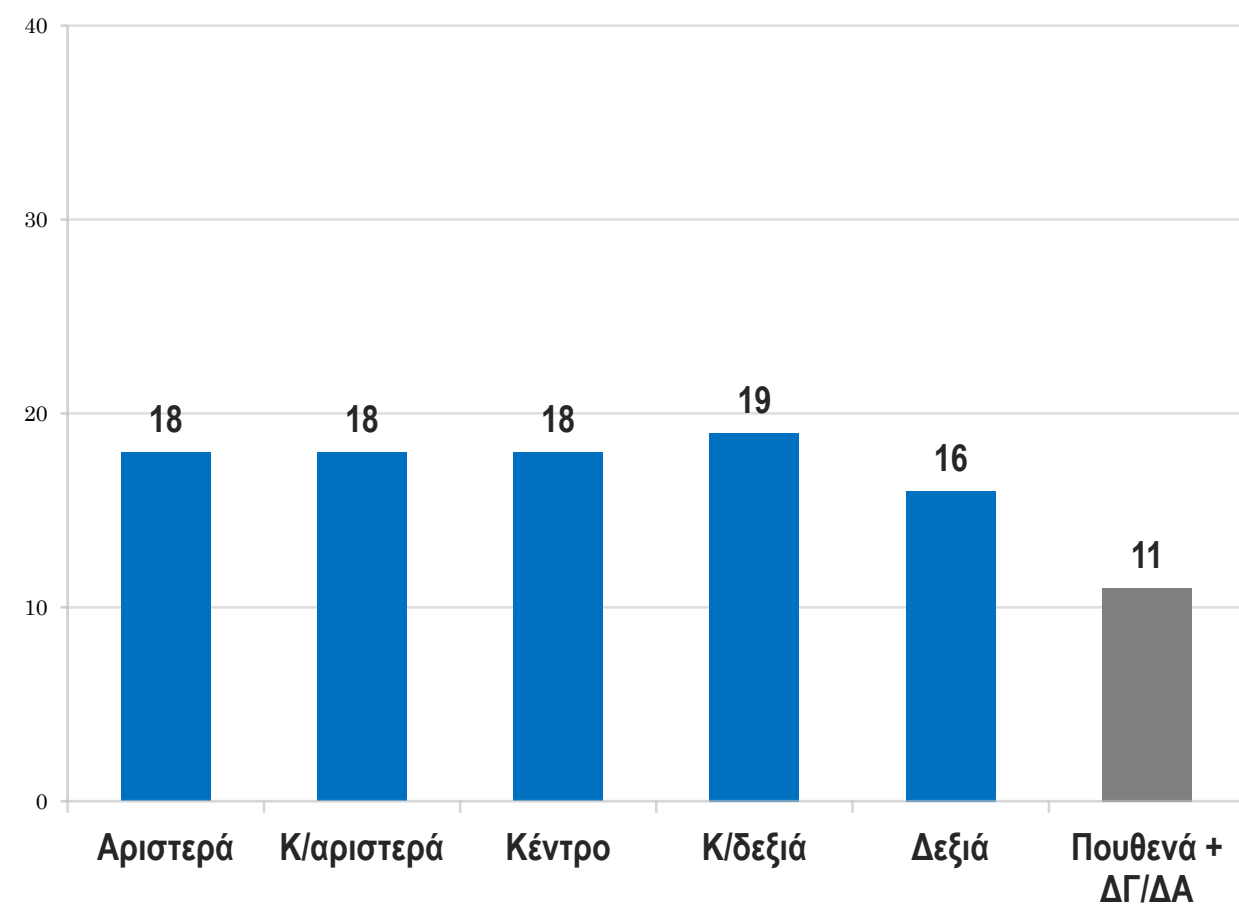

ΕΝΟΤΗΤΑ 3: Η σχέση με την πολιτική

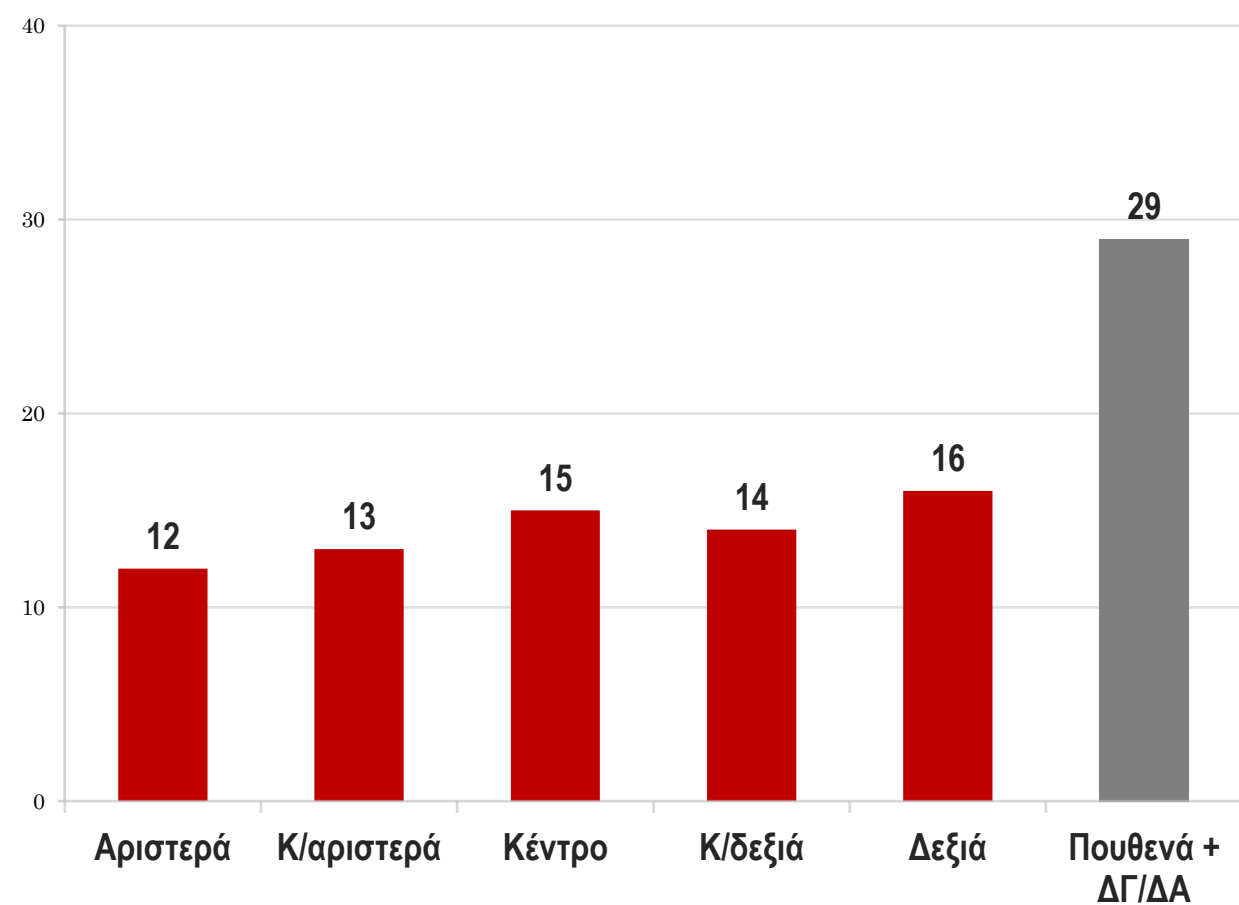
ΑΥΤΟ-ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ-ΔΕΞΙΑ

Στην πολιτική μιλάμε συχνά για την Αριστερά και τη Δεξιά. Εσείς πού θα τοποθετούσατε τον εαυτό σας στην κλίμακα Αριστερά-Δεξιά;

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΕ ΟΣΟΥΣ ΑΠΕΙΧΑΝ

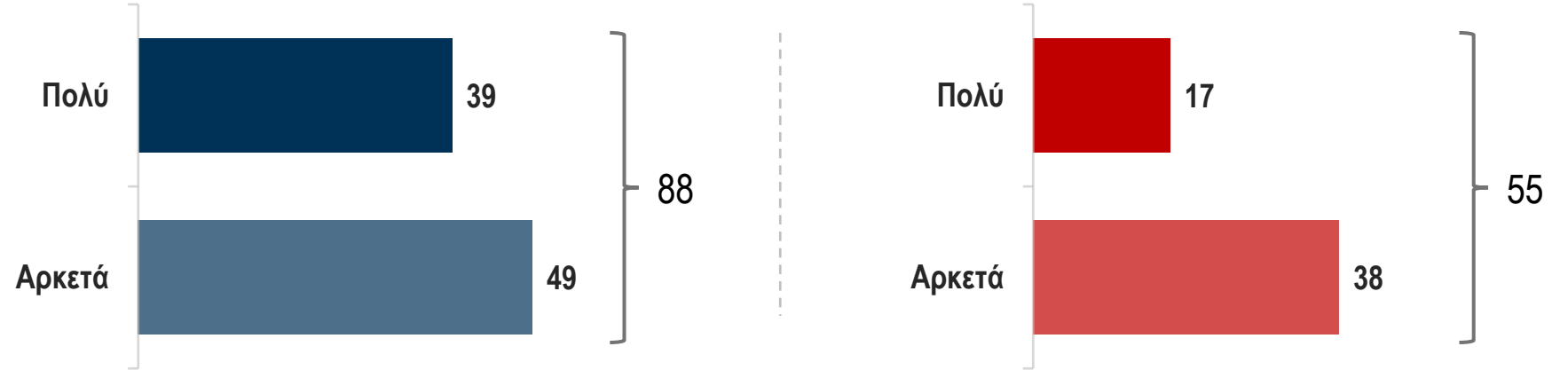
Για την πολιτική γενικότερα + για τις προεκλογικές εκστρατείες στις πρόσφατες ευρωεκλογές

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

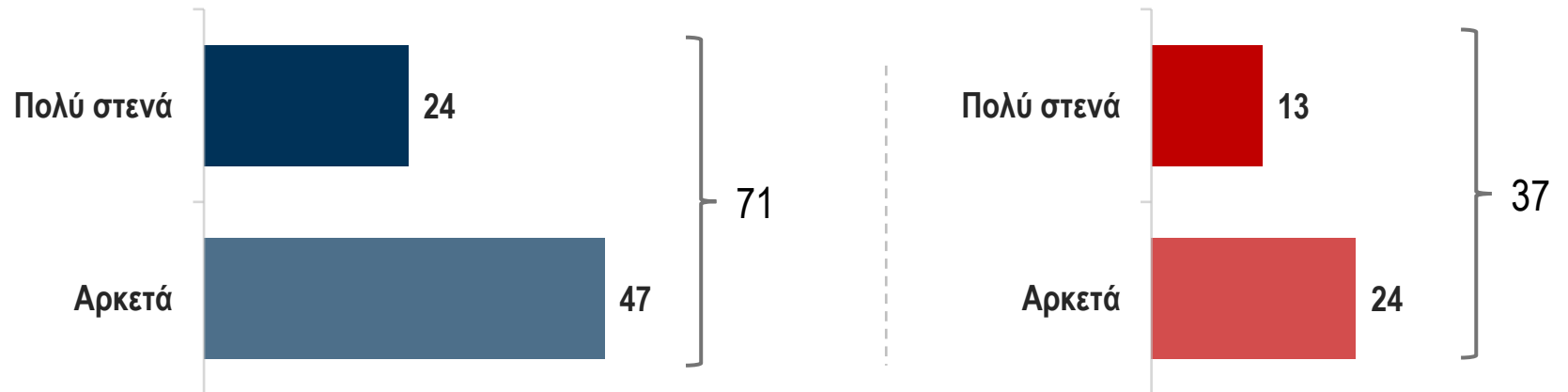
ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΑ

Εσείς πόσο θα λέγατε ότι ενδιαφέρεστε για την πολιτική;

...ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΕΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

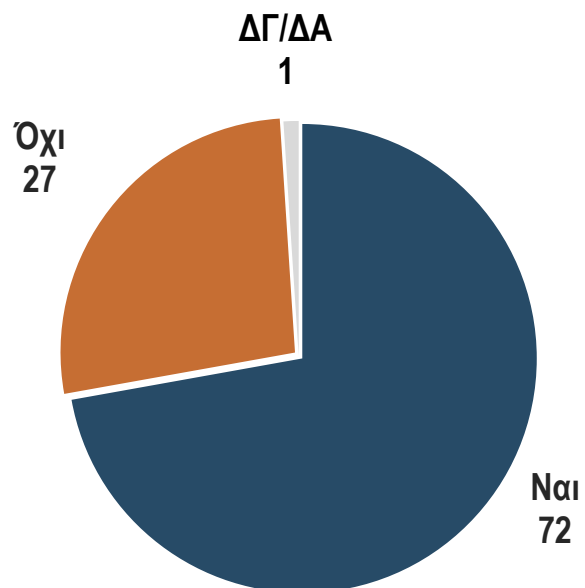
Πόσο στενά θα λέγατε ότι παρακολουθήσατε την προεκλογική εκστρατεία των κομμάτων στις πρόσφατες ευρωεκλογές;

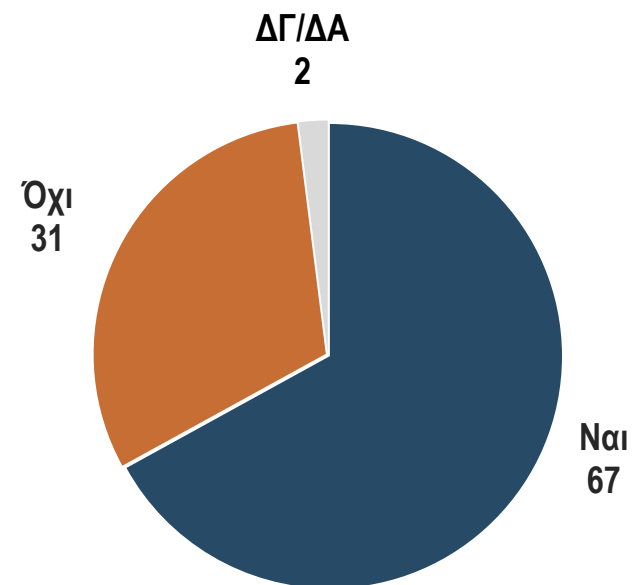
ΘΕΜΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΟΥ ΜΕΓΑΛΩΣΑΝ

Όταν ήσασταν παιδί, οι γονείς σας συζητούσαν πολιτικά μέσα στο σπίτι;

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

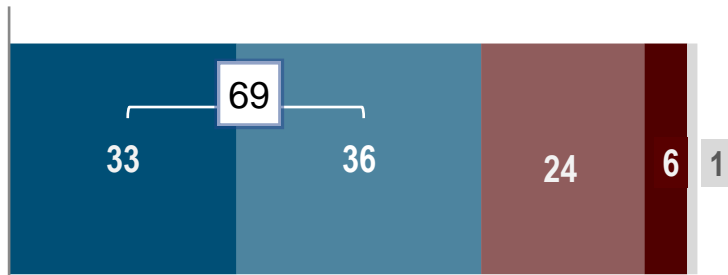
ΠΩΣ ΕΞΗΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΧΑΜΗΛΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ;

Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με κάθε μία από τις παρακάτω προτάσεις;

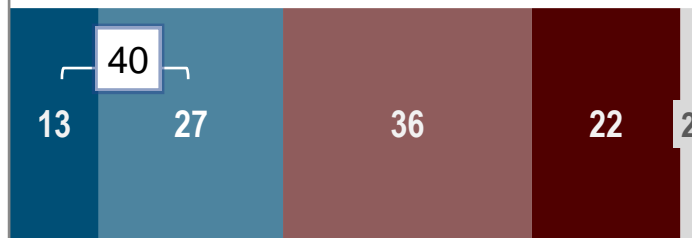
Ψήφισαν

■ Σίγουρα συμφωνώ ■ Μάλλον συμφωνώ ■ Μάλλον διαφωνώ ■ Σίγουρα διαφωνώ ■ ΔΓ/ΔΑ

Τα κόμματα και οι πολιτικοί δεν ενδιαφέρονται για ανθρώπους σαν κι εμένα

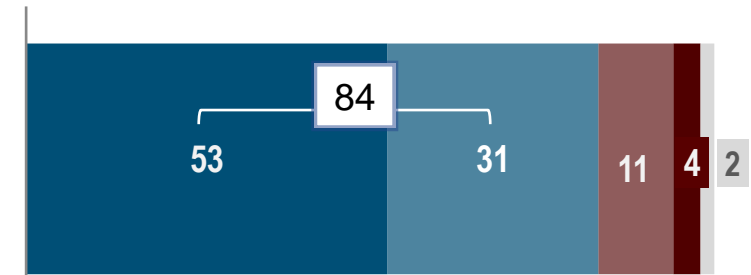
Τα περισσότερα θέματα στον δημόσιο διάλογο δεν με αφορούν προσωπικά

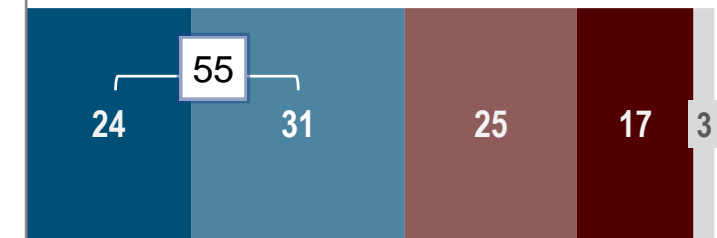
Απείχαν συνειδητά

■ Σίγουρα συμφωνώ ■ Μάλλον συμφωνώ ■ Μάλλον διαφωνώ ■ Σίγουρα διαφωνώ ■ ΔΓ/ΔΑ

Τα κόμματα και οι πολιτικοί δεν ενδιαφέρονται για ανθρώπους σαν κι εμένα

Τα περισσότερα θέματα στον δημόσιο διάλογο δεν με αφορούν προσωπικά

ΠΩΣ ΕΞΗΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΧΑΜΗΛΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ;

Έντονη αμφισβήτηση της σημασίας και της εγκυρότητας της εκλογικής διαδικασίας από όσους απείχαν

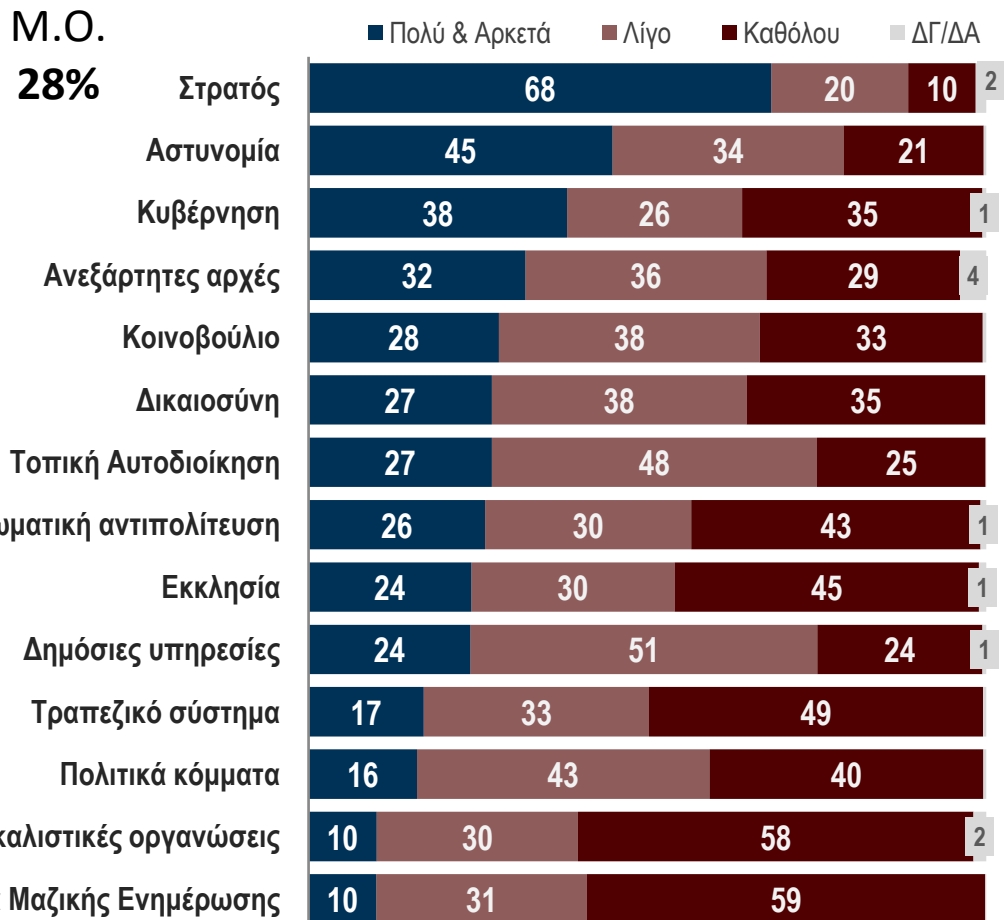
	Ψήφισαν	Απείχαν συνειδητά
	(Σίγουρα συμφωνώ + μάλλον συμφωνώ)	
Η συμμετοχή στις εθνικές εκλογές επηρεάζει <u>ελάχιστα</u> τις μεγάλες αποφάσεις που λαμβάνονται στη χώρα μας	33%	55%
Η ψήφος στις Ευρωεκλογές <u>δεν</u> έχει μεγάλη σημασία	15%	48%
Στις εκλογές <u>υπάρχει</u> νοθεία στη σταυροδοσία των υποψηφίων	24%	44%
Οι ψήφοι στις εκλογές <u>δεν</u> μετρούνται με ακρίβεια	19%	37%
Τα αποτελέσματα που ανακοινώνονται στις εκλογές <u>δεν</u> είναι τα πραγματικά	17%	35%

ΕΝΟΤΗΤΑ 4: Εμπιστοσύνη στους θεσμούς

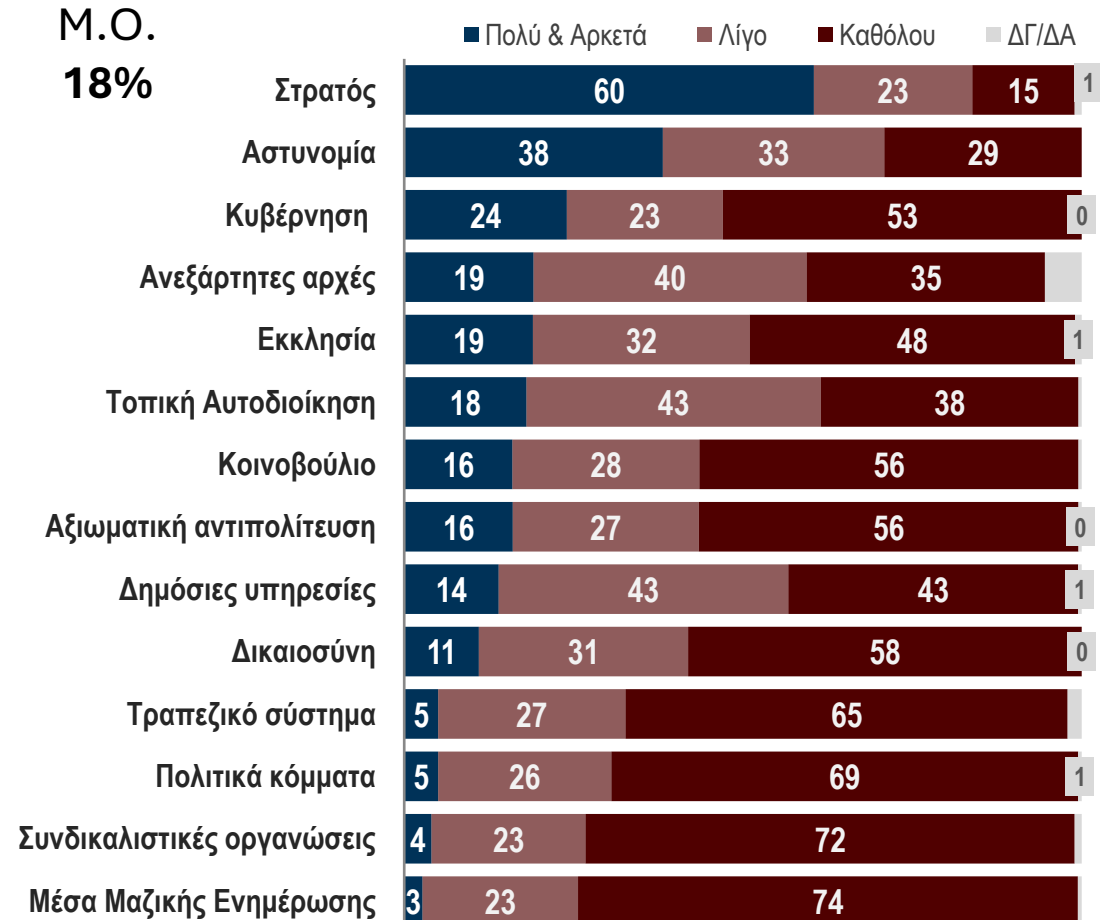
ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Πόσο εμπιστεύεστε κάθε έναν από τους παρακάτω θεσμούς της ελληνικής πολιτείας;

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Σημαντική διαφορά στον δείκτη «απόλυτης δυσπιστίας» σε Κόμματα και Κοινοβούλιο

	Ψήφισαν	Απείχαν συνειδητά	Διαφορά
	(Δεν εμπιστεύομαι καθόλου)		
Πολιτικά κόμματα	40	69	+29
Κοινοβούλιο	33	56	+23
Δικαιοσύνη	35	58	+23
Δημόσιες υπηρεσίες	24	43	+19
Κυβέρνηση	35	53	+18
Τραπεζικό σύστημα	49	65	+16
Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	59	74	+15
Συνδικαλιστικές οργανώσεις	58	72	+14
Τοπική Αυτοδιοίκηση	25	38	+13
Αξιωματική αντιπολίτευση	43	56	+13
Αστυνομία	21	29	+8
Ανεξάρτητες αρχές	29	35	+6
Στρατός	10	15	+5
Εκκλησία	45	48	+3

ΕΝΟΤΗΤΑ 5: Οι αιτίες της αποχής

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΑΠΟΧΗΣ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΙΟΥΝΙΟΥ 2023

Γιατί επιλέξατε να μην ψηφίσετε στις τελευταίες εθνικές εκλογές του Ιουνίου 2023;

ΕΩΣ 3 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Απείχαν συνειδητά

ΕΝΟΤΗΤΑ 6: Προτάσεις για την ενίσχυση της συμμετοχής

ΤΙ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΑΥΞΗΣΕΙ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ; (ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ)

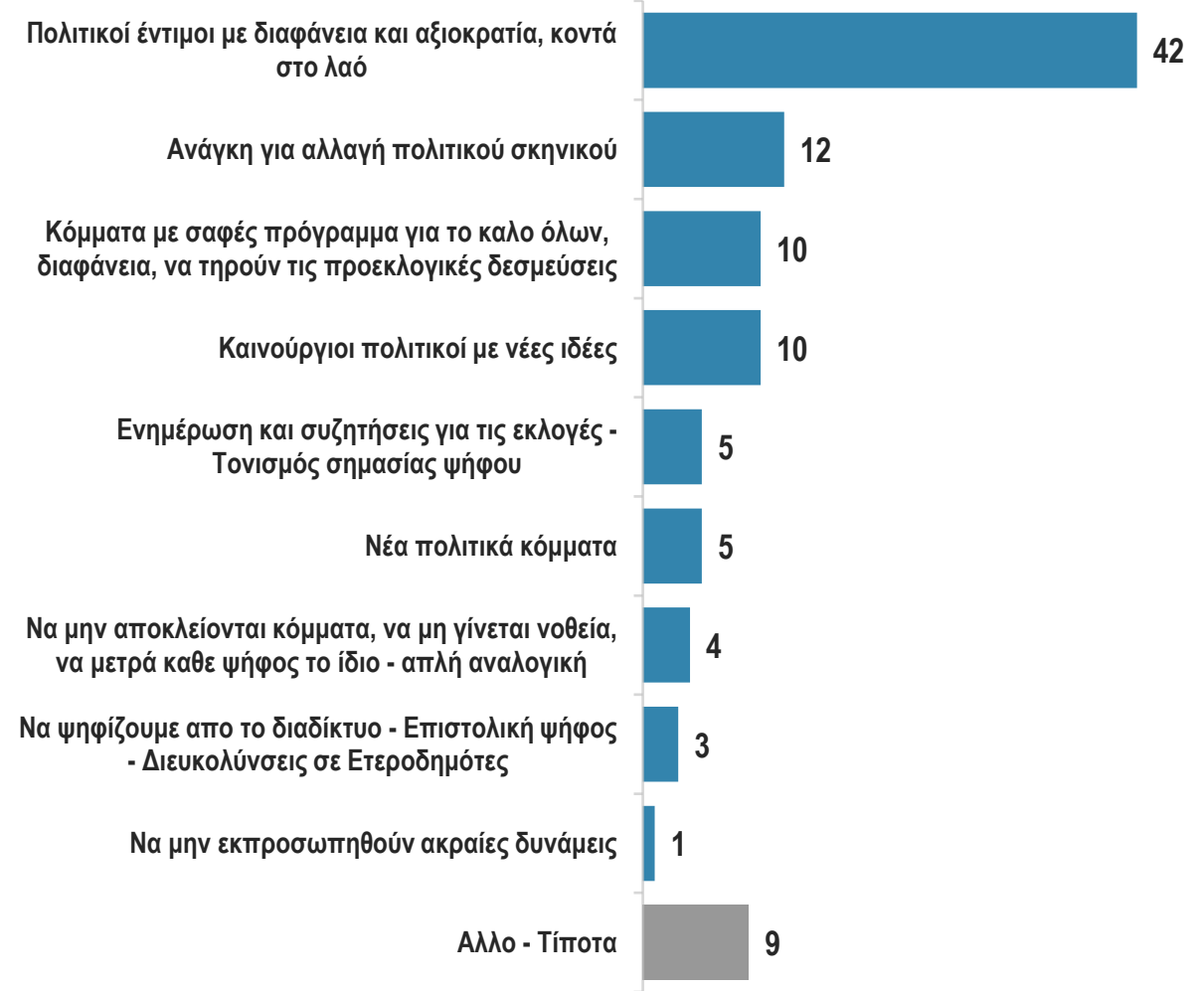
Κατά τη γνώμη σας, τι θα έκανε ψηφοφόρους σαν κι εσάς να συμμετέχουν περισσότερο στις εκλογές στην Ελλάδα;

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

ΤΙ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΑΥΞΗΣΕΙ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ; (ΜΕ ΛΙΣΤΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ)

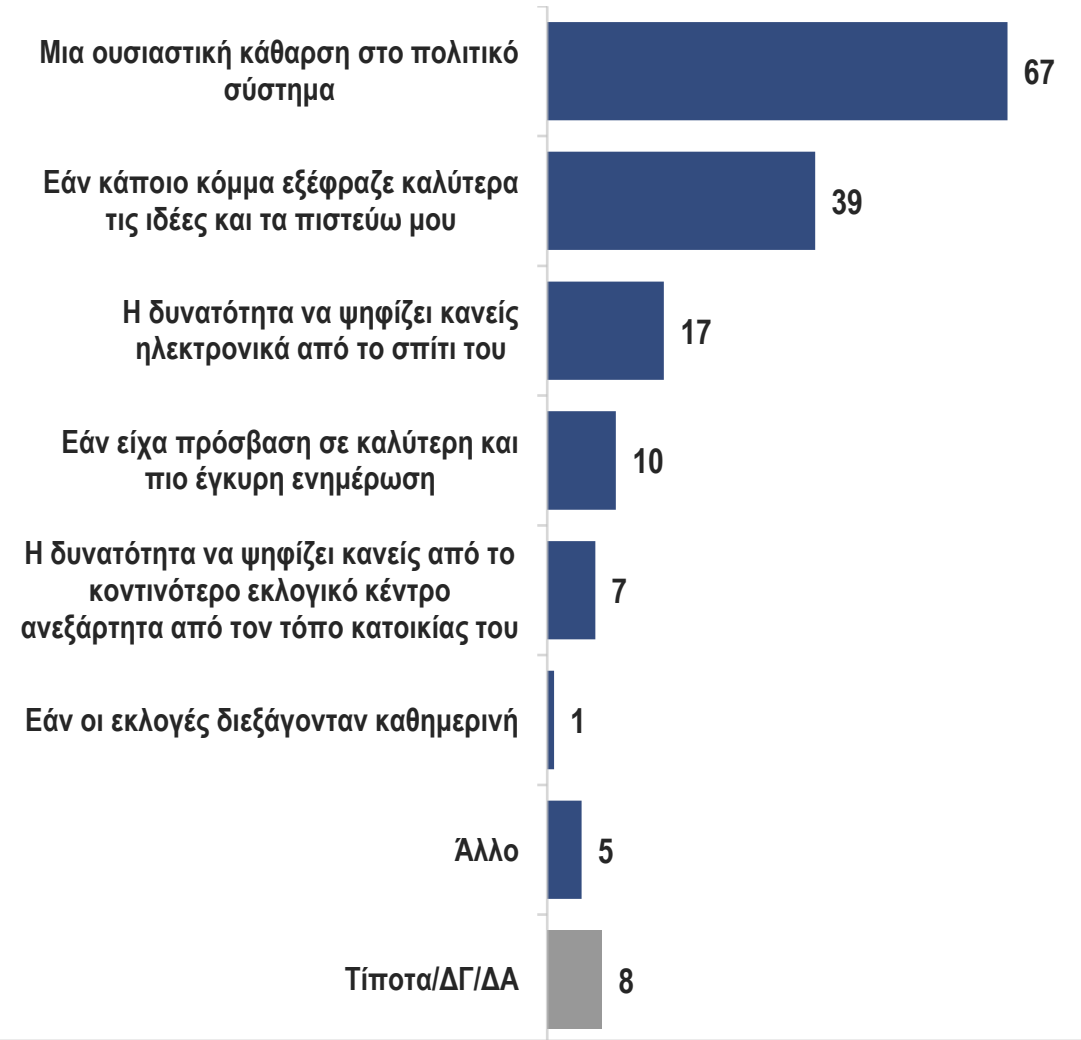
Πιο συγκεκριμένα, τι από τα παρακάτω θα παρακινούσε περισσότερο ψηφοφόρους σαν κι εσάς να συμμετέχουν στις εκλογές στην Ελλάδα;

ΕΩΣ 2 ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ψήφισαν

Απείχαν συνειδητά

ΕΝΟΤΗΤΑ 7: Βασικά συμπεράσματα

Βασικά συμπεράσματα

Έρευνα: Η ακτινογραφία της αποχής

- 1** Η εξέλιξη της αποχής συνδέεται με την εξέλιξη της οικονομικής κρίσης και τις επιπτώσεις της στο κομματικό σύστημα.
- 2** Ισχυρές τάσεις πολιτικής απάθειας, κυνισμού και δυσπιστίας απέναντι στους θεσμούς του πολιτικού συστήματος καταγράφονται και αφορούν το σύνολο του εκλογικού σώματος.
- 3** Η αυξημένη ένταση της δυσπιστίας ανάμεσα σε όσους απείχαν συνειδητά φαίνεται να καθορίζει σημαντικά την πολιτική τους συμπεριφορά.
- 4** Μια διαδικασία κάθαρσης προκρίνεται ως αντίδοτο στην αποχή, με «ενισχυτικές δόσεις» εντιμότητας, αξιοκρατίας και διαφάνειας.

■■■ HEINRICH BÖLL STIFTUNG
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

 KAPA RESEARCH

Unleashing the Power of Data
to Transform Policy

Rigorous, Trustworthy, Actionable Insights